

Co zrobić żeby zrobić?

Ramy dla stworzenia **systemu** rozwoju szybkich kolei w Polsce

Prof. Adam K. Prokopowicz, akp10@onet.pl

Najpierw strategia dla szybkich kolei!!!

(doświadczenia innych państw)

- Narodowy plan szybkich kolei
najpierw!!**
- Potem wybór projektów do realizacji!!**

Proces rozwoju i podejmowania decyzji w zakresie szybkich kolei

- **Czynniki specyficzne dla danego kraju**
 - Rynek: odległość, dystrybucja geograficzna ludności, warunki konkurencyjne, popyt, plany inwestycyjne danego kraju
- **Koszty budowy szybkich kolei charakterystyczne dla danego kraju.**
- **Ekonomiczne i społeczne czynniki charakterystyczne dla danego kraju:**
 - Sytuacja budżetowa
 - Priorytety inwestycyjne
 - Bezrobocie
 - Długookresowe cele rozwoju regionalnego
 - Środowisko naturalne
- **Kryteria i metodologia oceny projektów szybkich kolei**
 - Cele i zakres oceny projektów
 - Jak dokonywać wyboru priorytetów?

Ocena projektów

- **Ocena finansowa**
- **Ocena ekonomiczna**
- **Ocena wielo-kryteriowa**
 - **System wag**
 - **Rozwój ekonomiczny, środowisko naturalne, cele rozwoju regionalnego.**
- **Studia wpływu ekonomicznego**

Kryteria oceny projektów

- **Oszczędności czasu**
- **Bezpieczeństwo**
- **Konkurencja i uzupełnianie intermodalne**
- **Natężenie ruchu (kongestia)**
- **Komfort podróży**
- **Przychody z podatków**
- **Gospodarka regionalna**
- **Bezrobocie (struktura i wzrost)**

Polska

Elementy procesu decyzyjnego na temat szybkich kolei w Polsce

- Podsumowanie doświadczeń innych krajów: **TAK**
- Metody planowania i wdrażania systemów szybkich kolei : **NIE**
- Posumowanie doświadczenia i osiągnięć Polski: **ZNACZNE**
- Możliwości finansowania: **OGRANICZONE**
- Ramy dla dalszych działań i następne kroki: **PILNIE POTRZEBNE**

Polska : Prace Analityczne Podjęte

- Kilka raportów od lat 1990-tych
- Wstępne studium oceny (pre-feasibility) dla linii do Wrocławia
- Pełne studium oceny (feasibility) **pilnie potrzebne.**

acja z innymi projektami Komisji
skiej (Warszawa-Berlin)

pokój Moskwie!!

ne studium strategiczne

Polska: Metody planowania i wdrażania systemów szybkich kolei

- **Rozwiązania specyficzne dla danego kraju**
- **Konieczność zmian odzwierciedlających czynnik czasu**
- **System oceny projektów infrastrukturalnych**
- **Jasno określona rola państwa i sektora prywatnego**
- **Udział Parlamentu ma krytyczne znaczenie**
- **W Polsce nie ma systemu!!**

Polska : Od projektu do strategii

- **Rozpoczęto od jednego projektu**
- **Brak zaaprobowanej strategii**
- **Bądźmy pragmatyczni: Kontynuujmy!!**
- **Pracujmy nad projektem i przygotowujmy strategię**
- **Koncept: Szybka kolej jako narzędzie rozwoju ekonomicznego i działalności biznesowej, oraz narzędzie cywilizacyjne!!!!**

Możliwości finansowania: Środki finansowe pilnie potrzebne!!!

- **Problemy finansowe i priorytety konwencjonalnej kolei**
- **Wpisać szybką kolej w wizję transportu kolejowego i finansowe plany państwa**
- **Reforma finansów publicznych**
- **Fundusze KE (Przykład Hiszpanii: ale czasy się zmieniły!!!)**
- **PPP/Sektor prywatny: zarobić pieniądze!!!!**
- **Dostosować prawo i programy do finansowych możliwości państwa: postawmy sprawę uczciwie!!!**

Kto ?

- **Rząd/Cele Państwa**
 - **Atrakcyjny projekt dla obecnego rządu**
 - **Zatwierdzić długookresową strategię dla szybkich pociągów**
 - **Włączyć szybkie pociągi do planu rozwoju kolei Rail Master Plan oraz Polityki Transportowej: **Musi to być nowoczesny dokument!!!****
 - **Włączyć do planów finansowania ze środków UE/Ocenić długookresowe środki finansowe**
 - **Rządy regionalne: stworzyć regionalne systemy transportowe**
- **Sektor prywatny: zarobić pieniądze**
 - **Zainicjować i prowadzić działania pomocnicze**
 - **Wspólne działania**
 - **Finansowy udział w działaniach promocyjnych i badawczych (analitycznych)**

Jak??

- **Stale wyspecjalizowany organ do spraw szybkich kolei**
 - Komisja zaaprobowana przez rząd
 - Grupa robocza: Rząd i sektor prywatny
 - Agencja rządowa ds. szybkich kolei
 - Spółka
- **Uczestnicy:**
 - PLK, PKP Intercity, sektor prywatny
 - Oddzielić od Grupy PKP
 - Bliska współpraca z PLK lub część PLK ?
- **Finansowanie:**
 - Rząd i sektor prywatny
- **Specjalny reżim budowy infrastruktury w tym szybkich kolei**

Dylematy i Ograniczenia

- **Stale nie zakończony proces restrukturyzacji PKP : Szybkie koleje muszą współpracować z konwencjonalnymi kolejami**
- **Przeniesienie działalności inwestycyjnej z PLK do PKP S.A. lub innej jednostki.**
- **Jest lepiej ale fundusze publiczne na infrastrukturę czające.**
- **Struktura zarządzania kolejją: państwowy holding jest tymczasowym rozwiązaniem.**
- **Szybka kolej w Polsce (pierwsza linia) kosztuje około 8-9 miliardów Euro: to powinien być priorytetowy projekt europejski znoszący granice pomiędzy Europą A a Europą B.**
- **Historycznie nierówne warunki konkurencji w tworzeniu linii szybkich kolei (Wschód i Zachód**

Działania!!!

- **Szybkie koleje muszą stać się widocznym projektem**
 - **Działania informacyjno - propagandowe**
 - **Publikacje**
 - **Prezentacje szybkich kolei (pociągów: testowe pociągi)**
 - **Strony internetowe**
- **Edukacja i Zrozumienie**
 - **Przekonać społeczeństwo**
 - **Przeprowadzać i publikować wyniki ocen projektów szybkich kolei**
 - **Raporty dla ekspertów**
 - **Publikacje dla przyszłych pasażerów**

System Tworzenia Szybkich Kolei w Polsce: Długookresowy proces

- **Proces musi być zdefiniowany**
- **Proces tworzenia szybkich kolei: struktura, procedury, tematy, zakres działań, Pieniądze!!!!**
- **W międzyczasie:**
 - **Cierpliwość**
 - **Kontynuacja podjętej działalności**
 - **Trudne ale uczciwe i podjęte o ekonomiczne przesłanki decyzje**

Koniec!!!

(a może właśnie początek??)